Heikki Vierimaa 12.10.2021

Valtiovarainvaliokunnan verojaosto

Lausunto HE 144/2021 vp polttoturpeen veromuutoksiin

Pyydettynä lausuntona polttoturpeen verotusta koskeviin muutoksiin Metsäteollisuus ry toteaa seuraavaa:

Ilmastonmuutoksen torjuminen on metsäteollisuudelle tärkeää. Alan tuotantoon suhteutetut hiilidioksidipäästöt ovat vähentyneet 64 prosenttia vuodesta 1990. Fossiilisten polttoaineiden osuus tehtailla on enää 13 prosenttia. Metsäteollisuudessa energiaturpeen käyttö on erittäin vähäistä.

Metsäteollisuuden ilmastotiekartassa todetaan, että alan tehtaat voivat irrottautua fossiilisista polttoaineista lähes kokonaan 2035 mennessä, mikäli Suomessa on suotuisa investointiympäristö. VTT:n arvioima alan tuotteiden tuottama globaali ilmastohyöty (>16 $MtCO_2$) on jo nykyisin yli viisi kertaa suurempi kuin tehtaiden aiheuttamat fossiiliset päästöt (3 $MtCO_2$).

Kohtuuhintaisen energian saanti ja yleisesti kustannuskilpailukyky ovat avainasemassa tulevaisuuden ilmastoinvestointien toteuttamisessa.

Metsäteollisuus ry on kuitenkin huolissaan energiaturpeen käytön liian nopeasta korvautumisesta metsähakkeella suurten ja keskisuurten kaupunkien kaukolämmityksessä. Verotuksen ja päästöoikeuden hinnan nousun myötä energiaturpeen käytöstä on tullut metsähaketta merkittävästi kalliimpaa, mikä uhkaa ohjata jalostukseen kelpaavaa puuta suoraan polttoon. Tämä kehitys ei tue kansantaloutta eikä työllisyyttä, mutta uhkaa metsäteollisuuden ilmastotiekartassa kuvattua metsäteollisuuden tuotteiden ilmastohyötypotentiaalia.

Lattiahintamekanismin sijaan tulisi säätää joustomekanismista

Esitetty polttoturpeen verotuksen lattiahintamekanismin sijaan tulisi säätää joustomekanismilla, jossa energiaturpeen vero riippuisi käänteisesti päästöoikeuden hintakehityksestä.

Energiaturpeen käyttö on hallituksen esityksen perusteluidenkin mukaan vähenemässä nopeammin kuin mitä Marinin hallituksen omassa ohjelmassa on tavoiteltu. Hallitusohjelman mukaan muutoksen olisi kuitenkin tapahduttava alueellisesti ja sosiaalisesti oikeudenmukaisella tavalla ja siten, että se ei vaaranna Suomen sähkön ja

lämmön toimitus- ja huoltovarmuutta. Edelleen hallitusohjelman tavoitteena on pitää huolta siitä, ettei ainespuuta ohjaudu polttoon.

Hallitusohjelman tavoitetta toteuttaisi lattiahintamekanismin korvaaminen TEM:n asettaman turvetyöryhmän esittämällä joustomekanismilla. Kyseinen mekanismi huomioisi päästöoikeuden hintakehityksen verotasoa määriteltäessä siten, että energiaturpeelle saataisiin ennakoitu veron ja päästöoikeuden yhteisrasitus.

Tavoiteltu rasitustaso tulisi säätää tasolle, joka vähentää energiaturpeen käyttöä hallitusti ja ennakoidusti nyt nähtävän hallitsemattoman sekä puunjalostusta vaarantavan vähenemisen sijaan.

Verovapaan osuuden nosto kannatettavaa

Hallituksen esityksen energiaturpeen verovapaan käytön alarajan nosto on kannatettava. Alarajan nostolla voidaan katsoa olevan merkitystä pienille lämpölaitoksille. Myös verovapaan osuuden laajentaminen koskemaan myös alarajan ylittäviä laitoksia on kannatettava.

Verovapaaseen osuuteen tehtävät muutokset eivät kuitenkaan tule estämään energiaturpeen käytön nopeaa vähenemistä. Tilanteen hallintaan saaminen edellyttäisi lattiahintamekanismin korvaamista joustomekanismilla.

Haluamme lisäksi kiinnittää verojaoston huomioita komission kesällä esittämään energiaverodirektiivin muutokseen, joka läpi mennessään edellyttäisi energiaturpeen veronnostamisesta nykyisestä 5,7 euron megawattituntitasolta tasolle, joka kärjistäisi nyt nähtävillä olevia ongelmia entisestään.

Metsäteollisuus ry

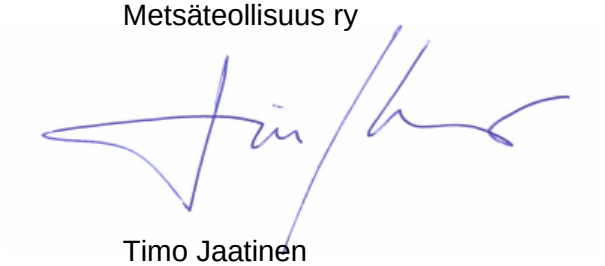

Timo Jaatinen
toimitusjohtaja